

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки
Кафедра менеджменту

ЗАТВЕРДЖЕНО

Проректор з навчальної роботи,

проф. Гаврилюк С. В. _____

_____ 20__ р.

ОСНОВИ МЕНЕДЖМЕНТУ

ПРОГРАМА

вибіркової навчальної дисципліни

підготовки _____ **бакалавра** _____

галузі знань _____ **0401 Природничі науки** _____

напряму _____ **6.040104 «Географія»** _____

Луцьк – 2013

Програма навчальної дисципліни «Основи менеджменту» для студентів за напрямом підготовки 6.040104 «Географія»
«28» серпня, 2013р. – 9 с.

Розробник: Буняк Н.М., кандидат економічних наук, доцент кафедри менеджменту

Рецензент: Білецька К.В., кандидат економічних наук, доцент кафедри менеджменту

Програма навчальної дисципліни затверджена на засіданні кафедри менеджменту

протокол № 1 від 29. 08. 2013 р.

Завідувач кафедри: _____ проф. Черчик Л.М.

Програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною комісією інституту економіки та менеджменту

протокол № 1 від 4. 09. 2013 р.

Голова науково-методичної комісії інституту _____ доц. Бегун С.І.

Програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною радою університету

протокол № 2 від 16. 10. 2013 р.

Вступ

Програма навчальної дисципліни «Основи менеджменту» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалавра за напрямом підготовки 6.040104 «Географія».

Предметом вивчення навчальної дисципліни є принципи, методи, закони, функції, напрямки розвитку менеджменту в історичній ретроспективі та на сучасному етапі.

Міждисциплінарні зв'язки. Дисципліна «Основи менеджменту» пов'язана із дисциплінами «Основи економічної теорії», «Основи маркетингу».

Програма навчальної дисципліни складається з таких **змістових модулів**:

1. Загальні засади управління та менеджменту
2. Забезпечення результатів управлінської діяльності

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання дисципліни є вивчення наукових основ менеджменту, формування навичок сучасного підходу до вирішення технічних, соціальних, економічних проблем, формування умов для творчої та ефективної роботи людей у трудовому колективі, формування вмінь вирішувати проблеми, досягати поставлених цілей.

1.2. Основними завданнями навчальної дисципліни є теоретична підготовка студентів з питань:

- сутності основних понять і категорій менеджменту та управління;
- принципів та функцій менеджменту;
- системи методів управління;
- змісту процесів та технології управління;
- основ планування, здійснення мотивування та контролювання;
- організації взаємодії та повноважень;
- прийняття рішень у менеджменті;
- інформаційного забезпечення процесу управління;
- керівництва та лідерства, стилів управління;
- ефективності управління.

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати:

- основні напрямки розвитку менеджменту;
- основні школи, підходи, принципи менеджменту;
- методи, функції менеджменту;
- основні категорії та інструменти менеджменту.

вміти:

- працювати з науковою літературою; обґрунтовувати управлінські рішення;
- обґрунтувати власну точку зору;
- толерантно вести себе під час дискусії;
- вирішувати як абстрактні так і конкретні, реальні проблемні ситуації господарського життя;
- використовувати набуті знання в реальному житті.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 72 години / 2 кредити ECTS.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Загальні засади управління та менеджменту

Тема 1. Поняття і сутність менеджменту

Поняття «менеджмент» і «управління». Організації та їх загальні характеристики. Менеджмент як вид професійної діяльності. Ознаки діяльності менеджера. Рівні менеджменту. Принципи управління.

Тема 2. Процес прийняття управлінських рішень

Основи теорії прийняття рішень. Моделі прийняття управлінських рішень. Процес прийняття рішень. Методи пошуку альтернативних варіантів управлінських рішень.

Тема 3. Планування як функція менеджменту

Сутність планування як функції управління. Типи планів в організації. Цілі управлінського планування. Сутність стратегічного планування. Стратегічне планування: сутність та основні етапи.

Тема 4. Організаційна діяльність як загальна функція менеджменту

Організаційна структура як результат організаційної діяльності. Елементи проектування організації. Делегування повноважень. Типи організаційних структур управління.

Змістовий модуль 2. Забезпечення результатів управлінської діяльності

Тема 5. Основи теорії мотивації

Сутність мотивації та її роль у менеджменті. Мотиваційний процес. Еволюція мотиваційного менеджменту. Змістовні теорії мотивації. Процесуальні теорії мотивації.

Тема 6. Система і процес контролю

Поняття та процес контролю. Методи вимірювання реальних процесів, що здійснюються в організації. Види управлінського контролю. Параметри ефективної системи контролю. Види контролю за сферами застосування.

Тема 7. Керівництво, влада та лідерство

Керівництво й управління. Види впливу. Види влади. Поняття лідерства. Стилі керівництва. Принципи і прийоми управління.

Тема 8. Комунікації та конфлікти в системі управління підприємствами

Процес комунікації. Міжособистісні та організаційні комунікації. Управління комунікаційними процесами. Основні методи підвищення ефективності комунікацій. Сутність та різновиди конфліктів. Конфлікт. Причини виникнення конфлікту.

3. Форма підсумкового контролю успішності навчання

Формою підсумкового контролю успішності навчання є залік.

4. Методи та засоби діагностики успішності навчання

Методи та засоби діагностики успішності навчання: усне опитування, поточне тестування, оцінка за індивідуальне навчально-дослідне завдання, перевірка конспектів, залік.

5. Список джерел

Основна література

1. Андрушків Б. М. Основи менеджменту / Б. М. Андрушків, О. Є. Кузьмін. – Львів : Світ, 1995. – 296 с.
2. Виноградський М. Д. Менеджмент в організації: Навч. посіб. для студентів екон. спец. вузів / М. Д. Виноградський, А. М. Виноградська, О. М. Шканова. – К.: КОНДОР, 2002
3. Гріфін Р. Основи менеджменту. Підручник / Р. Гріфін, В. Яцура. – Львів : БаК, 2001. – 624с.
4. Діденко В. М. Менеджмент: Підручник / В. М. Діденко. – К. : Кондор, 2008. – 584 с.
5. Дикань Н. В. Менеджмент: Навч. посібник / Н. В. Дикань, І. І. Борисенко. – К. : Знання, 2008 – 389 с.
6. Кузьмін О. Є. Основи менеджменту: Підручник / О. Є. Кузьмін, О. Г. Мельник. – К. : Академвидав, 2007. – 462 с.
7. Мескон М. Основы менеджмента / М. Мескон, М. Альберт, Ф. Хедоари. – М. : Дело, 1992. – 800 с.
8. Осовська Г. В. Основи менеджменту: Підручник. Видання 3-тє, перероблене і доповнене / Г. В. Осовська, О. А. Косовський. – К. : «Кондор», 2006. – 664 с.
9. Стадник В. В. Менеджмент: Підручник. Вид. 2-ге, вип., доп./ В. В. Стадник, М. А. Йохна. – К. : Академвидав, 2007. – 472 с.
10. Хміль Ф. І. Основи менеджменту: Підручник. Вид. 2-ге, випр., доп/ Ф. І. Хміль. – К. : Академвидав, 2007. – 576 с.

Додаткова література

1. Андрійчук В. Менеджмент. Прийняття рішень і ризик: Навч. посіб. для ВНЗ. / В. Андрійчук, Л. Багер. – К. : 1998. – 316 с.
2. Белоусова Р. А. Новая система управления экономикой: Учеб. пособ. / Р. А. Белоусова, Г. Х. Попова. – М. : Экономика, 1989. – 245с.
3. Герасимчук В. Г. Стратегічне управління підприємством. Графічне моделювання: Навч. посіб. / В. Г. Герасимчук. – К. : КНЕУ, 2000. – 360 с.
4. Герчикова И. Н. Менеджмент / И. Н. Герчикова. – М.: Изд. Объединение «Юнити», 2004. – 686с.
5. Гончаров С. Н. Основы менеджмента и маркетинга / С. Н. Горчаров, В. Д.

Дуншек. – М., 2002.

6. Іванова І. В. Менеджмент підприємства. Практикум: Навч. посіб. / І. В. Іванова. – К. : КНЕУ, 2001. – 247 с.

7. Колпаков В. М. Теория и практика принятия управленческих решений / В. М. Колпаков. – К, 2000.

8. Кредісов А. І. Менеджмент для керівників / А. І. Кредісов, Є. Г. Панченко, В. А. Кредісов. – К. : Знання, 2004.

9. Кунц Г. Управление. Системный и ситуационный анализ управленческих функций / Г. Кунц. – М. : Прогрес, 1999.

10. Макаров С. Ф. Менеджер за работой / С. Ф. Макаров. – М.: Молодая гвардия, 2003. – 239с.

11. Мартыненко Н. М. Основы менеджмента: Учебник / Н. М. Мартыненко. – К. : Каравелла, 2003. – 496 с.

12. Менеджмент организации: Учебн. пособ. / Под ред. З. П.Румянцевой. – М., 1997.

13. Мізюк Б. М. Системне управління: Монографія / Б. М. Мізюк. – Львів: Вид-во Львівської комерційної академії, 2004. – 388 с.

14. Немцов В. Менеджмент організацій / В. Немцов, Л. Довгань. – К., 2000.

15. Пономаренко О. Системні методи в економіці, менеджменті, бізнесі / О. Пономаренко. – К.: Основи, 1997. – 390 с.

16. Сауков Н. Методы и приёмы деятельности менеджера и бизнесмена / Н. Саков. – М.: Институт парапсихологии, 1993. – 400с.

17. Скібіцька Л. І. Менеджмент. Навчальний посібник / Л. І. Скібіцька, О.М. Скібіцький. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 416 с.

18. Скрипко Т. О. Менеджмент: Навч.посібн. / Т.О. Скрипко, О.О. Ланда. - К.: Центр навчальної літ., 2006. – 176 с.

19. Сладкевич В. Мотивационный менеджмент / В. Сладкевич.– К. : МАУП, 2000. – 112 с.

20. Смолкин А. М. Менеджмент: основы организации: Учеб. для вузов. / А. М. Смолкин. – М., 2001. – 248 с.

21. Тарасюк Г. М. Планування діяльності підприємства: Навч. пос. / Г. М. Тарасюк, Л. І. Швабл. – К.: КНЕУ, 2000. – 208 с.

22. Тарнавська Н. Менеджмент: теорія і практика: підручн. / Н. Тарнавська, Р. Пушкар. – Тернопіль, 1997.

23. Твердохліб М. Г. Інформаційне забезпечення менеджменту: Навч. посіб. / М. Г. Твердохліб. – К.: КНЕУ, 2000. – 208 с.

24. Тимошенко И. Менеджер организаций / И. Тимошенко, А. Соснин. – К., 1999.